

Sygn. akt V CSK 243/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa H. K.

przeciwko Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu Rejonowego

w K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 listopada 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 4 listopada 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Skarbu Państwa kwotę 5400 zł (pięć tysięcy
czterysta) tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego;**

**3) przyznaje adw. M. O. od Skarbu
Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę
2700 zł (dwa tysiące siedemset), powiększoną o należny
podatek od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 listopada 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda od wyroku Sądu pierwszej instancji oddalającego powództwo przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w K. o zasądzenie kwoty 80.000 złotych z ustawowymi odsetkami tytułem zadośćuczynienia za krzywdę jakiej doznał powód w wyniku naruszenia jego dóbr osobistych na skutek dopuszczenia się przez Sąd uchybień procesowych w postępowaniu w sprawie I C (...) Sądu Rejonowego w K. o zadośćuczynienie za krzywdę spowodowaną zaniechaniem wszczęcia postępowania karnego przeciwko współoskarżonemu, który zdaniem powoda pomógł go o popełnienie przestępstwa.

Sąd drugiej instancji uznał, że rozpoznania sprawy bez żadnego uchybienia procesowego nie można zaliczyć do dóbr osobistych, a niezależnie od tego rozstrój zdrowia powoda nie jest normalnym następstwem ewentualnych uchybień procesowych jakie miały miejsce.

W skardze kasacyjnej powód jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W ocenie skarżącego w sprawie występują istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do odpowiedzi na pytania: 1. „czy istniała w niniejszej sprawie możliwość naruszenia dobra osobistego powoda za sprawą nieprawidłowego działania Sądu Rejonowego w K. w sprawie o sygn. akt IC (...), w której sąd ten rozpoznawał kwestię naruszenia dóbr osobistych powoda w postępowaniu karnym, w którym dobra te mogły zostać naruszone przez uniemożliwienie godnego uczestnictwa w tym procesie (zgodnie ze wskazaniem możliwości naruszenia dobra osobistego w ten sposób w wyroku z dnia 17 lipca 2014 r. (sygn. akt I ACa (...)) wydanym przez Sąd Apelacyjny w (...))”, 2. „czy naruszenie przepisów postępowania w postępowaniu cywilnym może stanowić samo w sobie naruszenie dóbr osobistych, jeśli to postępowanie jest bezpośrednio powiązane z innymi postępowaniami, w których strona dochodzi roszczeń w związku z naruszeniem jej dóbr osobistych?”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z jednolitym i utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien w pogłębionym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wymaga to przedstawienia tego zagadnienia przez odpowiednie sformułowanie jako ogólnego, abstrakcyjnego pytania prawnego, wskazania przepisu prawa, na tle którego powstało, przedstawienia kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych, jakie wywołuje oraz wykazania, że mają one tak poważny charakter, iż konieczne jest zajęcie stanowiska przez Sąd Najwyższy, niezbędnego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, lecz istotnego także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 5 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.). Chodzi zatem o wykazanie, że w sprawie występuje tak poważne i istotne oraz nowe zagadnienie prawne, że nie wystarczy jego rozstrzygnięcie przez sądy powszechne, które w swojej działalności orzecniczej powołane są do rozwiązywania problemów prawnych, występujących niemal w każdej sprawie, lecz konieczne jest zajęcie stanowiska przez najwyższy organ sądowy.

Analiza wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda prowadzi do oceny, że nie wykazał on występowania w sprawie tak rozumianego zagadnienia prawnego. Nie sformułował zagadnienia prawnego w sposób ogólny i abstrakcyjny, lecz w istocie jako pytanie o to, czy doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, co nie jest zagadnieniem prawnym we wskazanym wyżej rozumieniu lecz pytaniem o trafność rozstrzygnięcia. Nie wskazał także przepisu prawa, na tle którego powstało zagadnienie ani nie przedstawił wyводу prawnego opisującego kontrowersję lub rozbieżne oceny prawne jakie zagadnienie to wywołuje. Przede wszystkim jednak pominął, że Sąd Najwyższy wyjaśnił już podniesione przez niego wątpliwości. W szczególności w wyroku z dnia 4 kwietnia 2014 r. (II CSK 407/13, OSNC 2015/4/47) Sąd Najwyższy wskazał, że przesłanka bezprawności musi być rozumiana w sposób właściwy dla prawa cywilnego, ale powinna również uwzględniać specyfikę działania wymiaru

sprawiedliwości i czynności jurysdykcyjnych sędziego. Bezprawność, a więc niezgodność z prawem czynności sędziego w toku postępowania musi wynikać z jego oczywistych, rażących błędów w zakresie stosowania przepisów procesowych lub stanowić działanie wykraczające w sposób oczywisty i niepodlegający dyskusji poza te przepisy. Od decyzji sądu stronie służą środki procesowe, którymi może doprowadzić do usunięcia wadliwości tych decyzji. Nie każde działanie sędziego w toku postępowania, które narusza dobra osobiste strony i które strona ocenia jako sprzeczne z przepisami procesowymi, jest bezprawne w rozumieniu art. 24 k.c. Ocena bezprawności działania sędziego powinna być dokonana in casu z uwzględnieniem konkretnych okoliczności, w jakich doszło do naruszenia dobra osobistego strony oraz z uwzględnieniem przedstawionej wykładni.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., a o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym - na podstawie par.1, par.2, par.3, par.4 ust.1 i 3 oraz par.16 ust.4 pkt.2 w zw. z par. 8 pkt.6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801).